

בפעולה בקהיר 1943

צילום הכותב יחד עם משה שרת

את לשונם, ואהיה, דומם לחלוטין, ובו בזמן אאזין באוזניים קשובות ודרוכות. הוא גם הדריי- כני כיצד להימנע מכשלונות ומליפול בפה, איחל לי הצלחה ונפרד ממני בחמימות ובידי- דות. היחה זו לי הפעם האחרונה לראותו...

עוד באותו ערב קיבלתי את הסכמתה של ד"ר סגלוביץ' לסייע לי. בשבועות הבאים הת- אמצתי להגיע מדי פעם בפעם לקהיר, ולעשות בה, כדי להכיר את סביבות המועדון, לראות את הנכנסים לשם והיוצאים ממנו, לזהות מכר- ניות המגיעות למקום ועוד. לאחר-מכן, ביקשתי חופשה ל-24 שעות — כדי, לבלות בקהיר את יום-הולדתי, וגם להתבסס. הדבר נתקבל על דעת מפקדי האנגלי והוא חתם על טופס- החופשה.

לפנות ערב באנו, ד"ר סגלוביץ' ואני, למוע- דון, לאכול חמוצה רוסית. אם כי ידעתי מראש לאן פני מועדות, נדהמתי להיתקל עוד בעברי את הסף של הכניסה הראשית, בתמונה גדולה של הצאר ניקולאי השני, בדגלים בצבעים של לבן-כחול-אדום מסביב למסגרת, בחברות מע- ליה ובפגיונות צירקסיים תלולים על מרבד-קיר. ממול, בקצה השני, הייתה תלויה איקונין גדולה על הקירות, ובאולם התנוססו תמונות של משפ- חת הצאר, ואחת ענקית — של הנסיך ניקולאי ניקולאייביץ', המפקד צורר-ישראל של צבאות רוסיה הצארית. באווירה זו, כשמלצר ראשי רוסי ניגש מדי פעם בפעם ופונה אל ד"ר סגלו- ביץ' בלשונה, והיא חוזרת ואומרת, שאיני שומע רוסית ומדבר רק אנגלית — היה עלי להתאריך את שיהותי במקום מעבר לזמן המקובל לא- רוחה.

לצורך זה הבאתי עמי גליות אחדות ממראות קהיר ונכנסנו לטרקלין לעסוק בכתיבה. לאחר- מכן הזמנתי וודקה, בטענה, שלא טעמתי עדיין טעמה מהו, והמלצר הראשי התנדב לשתות עמי, על חשבוני, כמובן, כשכבר נראיתי מבוסס למדי, התחלנו לשוחח בידיים ובצרפתית משוב- שית. ד"ר סגלוביץ' נבוכה תחילה, בראותה אותי במצב כזה, אולם ברגע שיצא המלצר, הרגע- תיה, והיא גילתה את מלוא ההבנה לצעדי ואת נכונותה להוסיף ולשתף עמי בפעולה. מאוחר בלילה, בשעת נעילת המועדון, יצאנו יחד עם המלצר הראשי. נפרדנו כידידים ותיקים וקיבל- תי הזמנה קבועה לבקר במקום בכל עת ואפילו שלא בליוויית ד"ר סגלוביץ'.

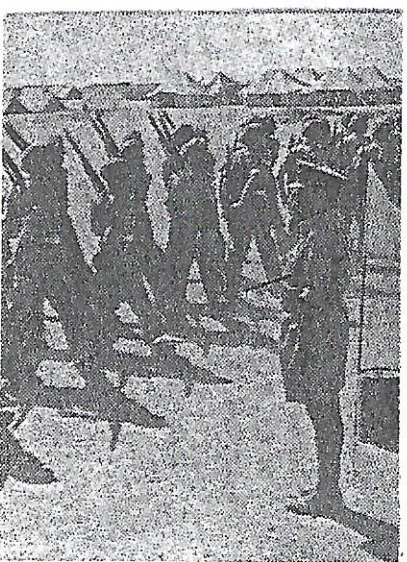
למחרת העברתי הודעה, כמוסכם, וכעבור זמן קצר קיבלתי הוראות נוספות ובירכת- עידוד. בפחות מחודש ימים סיימתי את תפקידי. יעקב פת כתב לי, שאלהיו ומשה הודו לו על שהמליץ להטיל את המשימה עלי.

במחיצתם של אליה גולומב ומשה שרת באותם הימים של שנת 1943, כאשר רבבות מתנדבים מארץ-ישראל שירתו במצרים ובמד- ברי-המערבי במסגרת הצבא הבריטי, היה משה שרת (או שרתוק) מבקר אצל החיילים העברים במקומות ריכוזיהם — והיתה כל פגישה עמו לחווייה. חיילים רבים לא חסכו מאמצים מעצ- מם ולא נרתעו מפני המכשולים הרבים והשרב הכבד, ובכל מיני דרכים הם היו מגיעים למקום, שבו היה משה משמיע דבריו. באחד מביקוריו במצרים, נתבקשתי לבוא למקום מסוים בקהיר לראותו. על אף החום הלוהט, עשיתי את כל הדרוש, למען הגיע מן המחנה שלי, כ-40 קילומטר מן העיר, במועד שנקבע. השתדלתי להופיע בפני משה במדים מגוהצים וענוד עני- בה, כטעמו, וכהולם חייל יהודי בחיל-האוויר הבריטי. בפגישתנו, ביחידות, השמיע את שהיה לו לומר, והעמדתו את עצמי לרשותו לכל משימה שתוטל עלי.

כעבור חודש, בקירוב, הזמנתי לדירתו של צדיקוף, במרכזה של קהיר, לפגישה עם אליהו גולומב. אליהו דיבר לאט, בשקט ובנחת, התענ- יין תחילה בכל הנוגע למעמדי ביחידה הצבאית, ביחסי עם האנגלים, בקשרים עם הרבנות הצב- אית, ובמיוחד עם הרב בראודי, שאל לשלום משפחתי בירושלים, נכנס לפרטים של מה-בכך, הציע להסיר את המעיל והעניבה, כיבדני בכוס תה — ובאווירה ביתית כמעט וידידותית, עבר לאט לאט לנושא העיקרי: לשם איסוף ידיעות מסוימות, יהיה עלי לבקר במועדון הקצינים הרוסיים מאנשי „הגבארדיה הלבנה" (פלג מלוכ- ני ימני קיצוני, מחוגי „המאה השחורה" האנטי- שמית), ושנתמך בכול ע"י המלך פארוק. לאחר שאלהיו הנחתי בתדריך כללי, הצעתי מצדי פרטים לביצוע המשימה, ואדם העשוי לסייע לנו בכך, במישרין או בעקיפין — את ד"ר סגלוביץ', יהודיה מהגרת מרוסיה, המשמשת כרופאת של גשי הקצינים הג"ל. ד"ר סגלוביץ' הייתה ידידתם של קרובי שושנה ד"ר ישראל בן-זאב (או וולפגוון), שכיהן כמרצה בבית- המדרש הגבוה המוסלמי, "אל-אזהר" שבקהיר — והם היו נפגשים עמה בשנות שיהותם שם. בפגישתי עמה לראשונה, לפי המלצתם, היא סיפרה, שלעתים, כדי לשנות מקצת מנהגה השגור עמה, היא נכנסת למועדון הקצינים הללו, לאכול במיסעדתו המיצה רוסית, וכי היחס אליה שם הוא אדיב ביותר. כאשר שמע זאת אליה, אמר: „פתיחה טובה, הדבר נראה לי, ועבר להסביר לי דברים מסוימים. הוא אישר מראש את כל מעשי, אולם הטעים, שכל המדר- בר צריך להיעשות במשך שלושה-ארבעה שבו- עות לכל היותר, והעיקר — בלא שיגרום למש- פט צבאי, ואפילו לא לביורר משמעת, וכי לא ייוודע דבר לאיש, מכל שכן לאנגלים. אחרי המיבצע — הפטיר אליהו — יהיה מקומך בבית. הוא גם קבע דרכים אחדות לקשר בינינו, והזהירני, שעלי להקפיד על כך, שבמגע עם הרוסיים אתנהג כמי שאינו יודע לגמרי

שרתוק משוחח עם קציני החי"ל

הבוגידני בנימין סוקר את החי"ל

למין סוקר בנימין סוקר את החי"ל (התאריך)